

KDOV-blad

Zomer 2016

KDOV (opgericht 21 april 1917)
KDOV-blad verschijnt 4 x per jaar

Voorzitter:

Ton (dr. A.A.M.J.) van Eck, Koningin Wilhelminalaan 532, 2274 BM Voorburg
voorzitter@kdov.nl - tel. 070 - 383 23 49

Vice-voorzitter:

Ruud (R.W.H.) Huijbregts, Poolsterlaan 8, 5632 AN Eindhoven
ruud.huijbregts@gmail.com - tel. 040 - 290 34 28 - fax. 0842 - 23 22 13

Secretaris:

Gemma (G.M.L.) Coebergh, Korte Begijnstraat 28, 2011 HC Haarlem
secretaris@kdov.nl - tel. 023 - 551 68 77

Penningmeester:

Ben (ir. B.A.G.) Hillen, Jachtwerf 12, 2725 DP Zoetermeer
penningmeester@kdov.nl - tel. 079 - 341 85 75

Bestuurslid:

Anja (A.) Hendriks, Krefelder Straße 38, D-52070 Aachen
anja.hendriks@t-online.de

Geestelijk Adviseur:

Diaken Eric (Drs. E.H. A.) Fennis

Hoofdredacteur KDOV-blad:

Ben (ir. B.A.G.) Hillen, Jachtwerf 12, 2725 DP Zoetermeer
redactie@kdov.nl - tel. 0575-785887

Eindredacteur KDOV-blad:

Dick (Th.J.M.) Hogenhout, Amsterdam

Redactie:

Ben (ir. B.A.G.) Hillen, Ruud (drs. R.T.M.) Hoogenboom,
René (dr. R.S.W.M.) Verwer

Doel:

De vereniging heeft ten doel de bevordering van het liturgisch en artistiek stijlbegrip van de kerkmusici, werkzaam binnen de Nederlandse rooms-katholieke kerkprovincie en de behartiging van de geestelijke en materiële belangen van haar leden.

Voorwaarden voor het lidmaatschap:

Een bepaalde mate van vakbekwaamheid in muzikaal en liturgisch opzicht, ten minste op het niveau van de eisen voor het getuigschrift van de KDOV.

De contributie 2016 bedraagt:

gewoon lidmaatschap € 41,- , 65+ lid € 29,- en reeds lid in 2004 tevens 65+ € 19,-.
Bankrekening NL42INGB0001031344 t.n.v. KDOV, Zoetermeer

Website: www.kdov.nl

Webmaster: Ben Hillen – webmaster@kdov.nl

Opgaaf van leden en adreswijzigingen aan de secretaris.

Technische afwerking mededelingenblad: Ben Hillen

Druk & verzending: SchultenPrint, Zoetermeer

ISSN-nummer 1388-2341

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Van het bestuur.....	1
Personalialia	2
Brief over Modelovereenkomst ZZP	3
Liedbespreking.....	6
Berichten	9

Van het bestuur

Ontwikkeling rechtspositie

Aan de gesprekspartners van het rechtspositioneel (RP) overleg is in april jl. door het bestuur een reactie gegeven op het aan ons voorgelegde concept voor een ZZP modelovereenkomst 'zonder werkgeversgezag' voor kerkmusici in de RKK. De tekst van de brief vindt u op pag. 3. Voor een juist begrip, merken we op dat het hierbij niet gaat om bestaande dienstverbanden, niet om toekomstig te sluiten dienstverbanden maar om situaties waarin de ZZP constructie aan de orde zou kunnen komen i.v.m. bijv. beperkte financiële mogelijkheden van een parochie.

Wij zijn benieuwd naar uw reacties. *(BH; juli 2016)*

Jaarvergadering op zaterdag 8 oktober 2016 in Breda

De jaarvergadering 2016 zal plaatsvinden op zaterdag 8 oktober in de St. Antoniuskerk ofwel de kathedraal van het Bisdome Breda. Het adres is St. Jansstraat 10. Inloop met koffie vanaf 10.30 u. Het verdere programma is nog niet bekend. Wilt u de datum vast noteren? *(BH; juli 2016)*

Viering van het 100-jarig bestaan van de KDOV in 2017

In 2017 is het zo ver. De in 1917 opgerichte KDOV bestaat dan 100 jaar! Uw bestuur werkt reeds aan de voorbereiding van de jubileumviering. Nu al - een jaar van tevoren - willen we u vragen de datum zaterdag 7 oktober 2017 in uw agenda te reserveren.

We gaan het jubileum vieren in en rond de Kathedrale Basiliek St.

Bavo in Haarlem met de gebruikelijke elementen: eucharistieviering, jaarvergadering, concert, symposium en feestelijk samenzijn. Mogelijk schuift het concert nog naar de vrijdagavond 6 oktober daarvoor. Daarnaast wordt er gewerkt aan een publicatie over 100 jaar KDOV en de opdracht voor een jubileumcompositie. Wij houden u op de hoogte. Tevens zijn uw reacties, ideeën van harte welkom. (BH; juli 2016)

KDOV-bladen 1971-1981 gevraagd

De geschiedschrijving van 100 jaar KDOV is in volle gang. Bij de inventarisatie bleek dat we de KDOV-bladen van 1971 t/m 1981 nog missen. Wie kan ons helpen aan de ontbrekende jaargangen? redactie@kdov.nl (BH; juli 2016)

Beëindiging functie secretaris

Sinds 2000 heb ik de functie van secretaris van de KDOV vervuld. Dit is altijd in heel plezierige samenwerking gegaan met diverse bestuurssamenstellingen. Het wordt nu echter wel eens tijd om deze functie neer te leggen, zodat er een doorstroming en hopelijk verjonging in het bestuur kan worden bewerkstelligd. Om die redenen, en ook vanwege gezondheidsperikelen, heb ik besloten mijn functie als secretaris per 1 januari 2018 neer te leggen. Ik hoop dat een enthousiast en toegewijd iemand van onze leden de functie van secretaris vanaf die datum kan en wil overnemen. U kunt zich aanmelden bij bestuur@kdov.nl
Gemma Coebergh (juli 2016)

Personalia

Nieuw adres:

J. (Johan).P.J. de Graaf, Hermannistraat 63, 5503 CD Veldhoven.
Mgr. dr. A.(Fons). Kurris, St. Pieterstraat 72 B 02, 6211 JP Maastricht.
A. (Fons).J. Kronenberg, Eendrachtstraat 30, 7335 CJ Apeldoorn.

Lintje voor Klaas van Warmerdam

Op 26 april 2016 is ons lid Klaas Warmerdam als organist van de St. Adalbertuskerk in Aerdenhout onderscheiden als Lid in de Orde van Oranje Nassau. Burgemeester Schneiders sprak: "Mijnheer Van Warmerdam, ik vrees dat u onmisbaar bent. Dankzij u, uw enthousiasme en inspiratie en het feit dat u geen repetitie

overslaat, is er nog steeds een koor in de Adalbertuskerk te Spaarndam, dat de diensten ondersteunt. Uw enorme toewijding hebben veel mensen gelukkig gemaakt en wij zijn u daar dankbaar voor.”

Niet alleen Klaas van Warmerdam, maar ook zijn vrouw ontving de onderscheiding Lid in de Orde van Oranje Nassau voor haar vele parochiewerkzaamheden.

Anthony Zielhorst in Den Haag geridderd

Voor zijn belangrijke verdiensten voor zowel het muziekonderwijs als de muziekbeoefening is ons lid Culemborger Anthony Zielhorst benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Burgemeester Van Aartsen van Den Haag reikte op 7 juli de koninklijke onderscheiding uit tijdens een kamermuziekfestival van jonge musici van het Koninklijk Conservatorium.

Zielhorst werkt bij het conservatorium als hoofd van wat bekend staat als 'Jong KC'. Dat is het programma voor getalenteerde jongeren van tien tot en met achttien jaar. Het programma richt zich met name op de kamermuziek. Hij is daarnaast actief als dirigent van diverse koren, elders in het land zoals het Tilburgse kamerkoor Ad Parnassum, het Collegium Musicum Amsterdam, het Nederlands Zangtheater en het Gregoriaans Koor Utrecht. De loopbaan van Anthony Zielhorst begon in Culemborg: van 1972 tot 1981 was hij organist van het koor van de Sint Barbarakerk. Tot 1993 was hij vervolgens de dirigent van dit koor.

Bron: Culemborgsecourant; 8 juli 2016

Brief over Modelovereenkomst ZZP aan gesprekspartners rechtspositioneel overleg kerkmusici in RKK d.d. 29 april 2016.

Door de afvaardiging van het Economencollege, in gesprek met de KDOV over rechtspositie van kerkmusici, is aan de KDOV gevraagd om advies te geven en inbreng te leveren van ervaringen van kerkmusici als ZZP-er (ZZP = zelfstandige zonder personeel) met de in 2016 door de Belastingdienst ingevoerde Modelovereenkomsten.

De RKK vraagt zich af of zij gebruik zou kunnen maken van deze constructie en of de zgn. Modelovereenkomst zonder werkgeversgezag in opdrachtsituaties van kerkmusici met parochies hierbij een passende overeenkomst is.

Allereerst hebben we een oproep aan onze leden gedaan om hun ervaringen als ZZP-er met ons te delen. Tot nu toe zijn hier geen reacties op gekomen. Nabellen naar leden heeft het beeld opgeleverd dat KDOV kerkmusici op dit moment zelden werken als ZZP-er.

Als KDOV-bestuur hebben we onlangs over dit onderwerp gesproken en zijn daarbij tot de conclusie gekomen dat werken op basis van opdrachtverlening hoogstens van toepassing zou kunnen zijn bij het werken op incidentele basis en vervanging in bijv. gelegenhedsliturgie. Voor al het overige achten wij het werken op basis van een overeenkomst van opdracht niet gewenst. Wij zien daarvoor de volgende argumenten:

De gekwalificeerde/professionele kerkmusicus is een functionaris, een teamspeler in de parochie of in het samenwerkingsverband en als zodanig vergelijkbaar met een pastoraal werker. De gekwalificeerde kerkmusicus is een adviseur van het pastorale team, is lid van een liturgisch beraad in een parochie, geeft ondersteuning en bewaakt de continuïteit van de kerkmuziek in relatie tot de liturgie en de koren, cantores en overige musici.

Met de ZZP-constructie wordt de inhoudelijke deskundigheid niet langer gezien als een voorwaarde om te functioneren als kerkmusicus en kan geen verantwoordelijkheid worden genomen voor bijv. het technisch onderhoud van het orgel.

De continuïteit in de planning van het liturgisch-muzikaal repertoire verdwijnt, methodisch-didactisch invoeren van nieuwe gezangen, verantwoordelijkheid voor vorming van de koorleden en cantores is niet langer vereist. Begeleiding van andere amateur-musici behoort niet meer tot de verantwoordelijkheid van de kerkmusicus.

In hoeverre heeft in de ZZP-situatie de pastoor nog invloed op de liturgisch-kerkmuzikale aspecten, c.q. de liturgisch-muzikale keuze van gezangen. De ZZP-er is immers vrij in de artistieke keuzes die hij maakt?

De ZZP-constructie zou ons inziens niet tot norm moet worden verheven in de r.k. praktijk.

De gekwalificeerde/professionele kerkmusicus acteert op een niveau van professionaliteit dat door de kerk zelf gedefinieerd en gewenst is.

In de ZZP-constructie is het bevoegdheidsniveau van de kerkmusicus niet gegarandeerd. De vereiste kwalificatie voor het vervullen van een betaalde functie staat daarbij niet meer ter discussie.

De vraag rijst op welk niveau moet een parochie dan uit gaan betalen? En vervolgens wat kan de opdrachtnemer eisen, en waartoe is de opdrachtgever verplicht? Bij geschillen is er niet langer de mogelijkheid van

het vragen om advies of een bindende uitspraak aan het bisschoppelijk scheidsgericht.

De prikkel om kerkmuziek te studeren op HBO-niveau of te studeren in deeltijd voor een bevoegdheidsverklaring verdwijnt, wat negatief uitwerkt op de liturgisch-muzikale deskundigheid die vereist is voor het vervullen van de functie.

ZZP-constructies garanderen voor de kerk geen continuïteit in de beschikbaarheid (welke kerkmusicus komt met Kerstmis dirigeren/spelen en repeteren?) dit in tegenstelling met een loondienstverband.

De RKK wil een sociale werkgever zijn en moet daarom niet de ZZP-constructie aan willen grijpen om te bezuinigen en sociale gerechtigheid voor haar kerkmusicus aan te tasten, immers niet langer sociale verzekeringen, arbeidsongeschiktheid, ziekte uitkering, vakantie uren, vakantietoeslag en pensioenvoorziening.

De kerk blijft goede kerkmusicus in de toekomst heel hard nodig hebben en zou daartoe het beroepsperspectief voor kerkmusicus aantrekkelijk moeten houden door loondienstverbanden als uitgangspunt te hanteren.

Hoewel wij verwachten dat de fiscus geen bezwaar zal hebben tegen de toepassing van de ZZP-constructie, ook in de kerk, willen wij de kerk ten eerste ontraden om de ZZP-constructie te omarmen.

Zoals wij reeds zeiden zou de ZZP-constructie gebruikt kunnen worden voor het werken op incidentele basis bij vervanging of bij gelegenhedsliturgie. In dat geval zou er wel een apart (verhoogd) tarief moeten komen ter compensatie van voorzieningen (sociale verzekeringen, arbeidsongeschiktheid, ziekte-uitkering, vakantie-uren, vakantietoeslag).

Op dit moment hebben wij geen opmerkingen bij de Modelovereenkomst zonder werkgeversgezag. Mocht u desondanks overwegen om toch te gaan werken aan een uitbreiding van de bovengenoemde modelovereenkomst dan willen we daarbij graag opnieuw betrokken worden.

Namens het bestuur van de Katholieke Dirigenten- en Organisten Vereniging, Ben Hillen, penningmeester.

Liedbespreking

Bert Stolwijk

De vreugde voert ons naar dit huis (Liedboek, nr. 280)

Een lied dat (nog) niet in één van de Nederlandse rooms-katholieke gezangenbundels is opgenomen (wel in de Vlaamse zangbundel *Zingt Jubilate*), maar dat toch zijn weg gevonden heeft in de liturgische praktijk van veel parochies, is het lied *De vreugde voert ons naar dit huis*. Het lied is één van de vruchten van de intensieve samenwerking tussen Sytze de Vries en Willem Vogel, die beiden, respectievelijk als predikant en als kerkmusicus, verbonden waren aan de Oude Kerk in Amsterdam.

1. De vreugde voert ons naar dit huis waar 't Woord aan ons geschiedt.
God roept zijn Naam over ons uit en wekt in ons het lied.
2. Dit huis van hout en steen, dat lang de stormen heeft doorstaan,
waar nog de wolk gebeden hangt van wie zijn voorgedaan,
3. dit huis, dat alle sporen draagt van wie maar mensen zijn,
de pijler die het alles schraagt, wilt Gij die voor ons zijn?
4. Zal dit een huis, een plaats zijn waar de hemel open gaat,
waar Gij ons met uw eng'len troost, waar Gij U vinden laat?
5. Onthul ons dan uw Aangezicht, uw Naam, die mét ons gaat
en heilig ons hier met uw licht, uw voorbedachte raad.
6. Vervul ons met een nieuw verstaan van 't Woord, waarin Gij spreekt,
en reik ons zelf als leeftocht aan het Brood, dat Gij ons breekt.
7. Dit huis slijt mét ons aan de tijd, maar blijven zal de kracht
die wie hier schuilen verder leidt tot alles is volbracht.

De eerste regel geeft al direct aan dat het een openingslied betreft, liever gezegd: een intredezing, want bij het lied hoort de beweging van het binnentreden voor Gods aanschijn. Het kerkgebouw wordt bezongen als plaats 'waar het Woord aan ons geschiedt', een plaats die ons verbindt met het verleden, maar waar ook toekomstperspectief geboden wordt ('waar de hemel open gaat'). Bovendien wordt de bijzonderheid van het gebouw ook gerelativeerd, want 'dit huis slijt (...) aan de tijd'. Wat blijft is 'de kracht die (...) verder leidt tot alles is volbracht'.

Hoewel het lied vrijwel iedere zondag de viering kan openen, zal het extra op zijn plaats zijn wanneer de gemeenschap samenkomt om de verjaardag

van de kerkwijding te vieren (volgens het directorium een jaarlijks hoogfeest!) en zeker bij een jubileum van het kerkgebouw.

Een tekst als deze vraagt om een opgewekte melodie. Daar heeft Willem Vogel dan ook voor gezorgd. De majeur-toonsoort, de kwartsprong d-g aan het begin en dan ook de stijgende achtste noten op vreugde: je voelt een zekere opgetogenheid. En dat niet alleen in de eerste regel, het hele lied brengt je in een feestelijke stemming. 'Feestelijk' wil echter niet zeggen 'snel', denk eerder aan 'statig': het is bij uitstek een intredelied, dus er moet rustig op gelopen kunnen worden.

Is deze melodie wel bestand tegen de herhaling gedurende alle zeven strofen? Niet bij een uitvoering waarin iedere strofe eender klinkt. Zorg daarom voor afwisseling tussen verschillende stemgroepen (cantor, koor, dames, heren, allen). Het koor kan enkele strofen in de vierstemmige zetting zingen die Willem Vogel zelf bij het lied schreef en die te vinden is de Kooruitgave bij het Liedboek 2013.

Het lied ademt een Anglicaanse sfeer en daarom verwacht je eigenlijk bij de laatste strofe een discant (bovenstem in de sopraan), maar die heeft Vogel niet geschreven.

Van Willem Vogel is bekend dat hij van zijn eigen melodieën (hij noemde ze wel eens 'wijsjes') vond dat ze geen eeuwigheidswaarde hoefden te hebben zolang ze maar dienstbaar waren aan de vierende geloofsgemeenschap. Maar deze melodie staat als een huis en zal niet zo snel slijten aan de tijd...

Bert Stolwijk

Dit artikel is een sterk ingekorte en bewerkte versie van een artikel dat eerder verscheen in Doorgeven (bulletin voor liturgie en kerkmuziek), jaargang 15, nr. 3 (2001).

(advertentie)

Het bestuur van de Katholieke Dirigenten- en Organisten Vereniging (KDOV) vraagt een

(hoofd)redacteur (m/v)

voor het KDOV-blad dat 4 keer per jaar verschijnt.

Na het vertrek van Jeroen Pijpers eind 2015 heeft het KDOV-blad geen (hoofd)redacteur meer en ligt deze taak bij weer bij het bestuur.

Graag wil het KDOV-bestuur deze functie zo snel mogelijk aan een lid van onze vereniging overdragen.

Wij doen hiertoe een dringend beroep op de leden van onze vereniging en vragen u uw diensten aan te bieden. Zonder een (hoofd)redacteur kan het bestuur niet garanderen dat het blad regelmatig blijft verschijnen.

De (hoofd)redacteur heeft de volgende taken:

- het (laten) schrijven en verzamelen van relevante artikelen en eventuele reactie op ingezonden brieven
- de coördinatie/planning van het (doen) schrijven van redactionele artikelen
- het verzamelen en zonodig voorbereiden van kopij
- op zoek gaan naar en het verzamelen van informatie, nieuws, ontwikkelingen
- het ontwikkelen van een visie op de inhoud van het blad

Ook als u geen ervaring hebt, valt een redacteurschap te overwegen. Het bestuur is desgewenst bereid om hierbij te helpen en ondersteuning te bieden.

Het bestuur doet een dringend beroep op alle leden van de vereniging om nu te overwegen om een bijdrage of een wat kleinere - af te spreken - bijdrage te gaan leveren aan de continuïteit van het KDOV-blad. Graag uw reacties per e-mail naar: redactie@kdov.nl

Katholieke Dirigenten- en Organisten Vereniging – sinds 1917.

Berichten

4e Dag van de kerkmuziek Roermond - zondag 9 oktober 2016

Ook in 2016 vindt er wederom een Dag van de Kerkmuziek plaats, in de kathedraal van Roermond op 9 oktober in Roermond, aansluitend bij de Limburgse Koordagen georganiseerd door VNK Limburg.

'n Koorfeest... en iedereen is welkom! Het programma is rijk gevarieerd: samen zingen van grote koorwerken, nader kennismaken met de mooiste gezangen uit de SGV-studiemappen deelnemen aan een workshop orgel of

gregoriaans. Men kan actief deelnemen of luisterend genieten...

De middag wordt afgesloten met een gezongen vesperdienst in het kader van het H. Jaar van de Barmhartigheid door Capella Sine Nomine o.l.v. Jo Louppen & orgel Jo Louppen, met muziek van o.a. De Victoria, Willaert, Guerrero, Da Palestrina, Valkestijn, Stadlmayer.

Aanmelding bij dagvanderkerkmuziekroermond@yahoo.nl

Een stem om U te danken: colloquium over liturgische muziek

Naar aanleiding van het tienjarig bestaan van de liedbundel Zingt Jubilate organiseert Koor en Stem van 17-19 augustus 2016 in La Foresta te Blanden (Vaalbeek bij Leuven) een colloquium over liturgische muziek in

Vlaanderen met de titel "Een stem om U te danken". Dit colloquium richt zich op iedereen die verantwoordelijkheid draagt bij de muzikale vormgeving van de liturgie en is bedoeld voor voorgangers, koordirigenten, organisten, psalmisten, contores en leden van liturgische werkgroepen. Wij willen vooruitblikken en nadenken over de inhoud en het functioneren van liturgische muziek in de samenleving van vandaag en morgen. Het programma bestaat uit lezingen, workshops, groeps gesprekken en

samenzang met oude en nieuwe liederen. Aan het evenement werken mee o.a. Ignace Thevelein, Anton Vernooij, Jos Bielen, Richard Bot.

Inschrijven en verder informatie kan via www.colloquium.koorenstem.be.

Herdrukken orgelwerken Hendrik Andriessen

Enkele dagen geleden zijn bij Herman Zengerink/Ascolta in Houten herdrukken verschenen van een groot aantal orgelwerken van Hendrik

Andriessen. Deze edities kwamen tot stand in samenwerking met de Andriessen/De Klerk Stichting te Haarlem.

Hendrik Andriessen

1.	<i>Deuxième Choral</i>	1916/1965	derde druk
2.	<i>Intermezzi II</i>	1939-1943	achtste druk
3.	<i>Aria</i>	(1944)	tweede druk
4.	<i>Thema met variaties</i>	(1949)	twaalfde druk
5.	<i>Quattro Studi</i>	(1953)	vierde druk
6.	<i>Toccata</i>	(1917)	tiende druk
7.	<i>Sonata da Chiesa</i>	(1927)	veertiende druk
8.	<i>Passacaglia</i>	(1929)	zesde druk

Nieuwe uitgaven Hendrik Andriessen bij Donemus

Onder auspiciën van onze Stichting zijn bij uitgeverij Donemus twee composities van Hendrik Andriessen verschenen. Het betreft *La Vierge à midi* (1952/1966) voor mezzo – sopraan en orgel (tekst: Paul Claudel), en *L'histoire de l'enfant de Dieu* (1019) voor sopraan, tenor, vierstemmig koor en orkest (tekst: Pierre Kemp). De uitgave kwam mede tot stand na nauwkeurig onderzoek door Lourens Stuifbergen. Hij geeft in het voorwoord van *La Vierge à midi* aan dat van dit werk twee originele manuscripten bestaan, respectievelijk uit 1952 en 1966.

De eerste versie, voor zangstem en orgel, droeg Andriessen op aan zijn oudste dochter Gesina. In de versie van 1966 (opgedragen aan de mezzosopraan Elisabeth Coymans) is de orgelpartij bewerkt voor fluit, hobo, hoorn en strijkers.

Beide partituren tonen aanzienlijke verschillen, maar er is nog een derde versie, eveneens uit 1966.

Dit betreft een partituur voor zangstem en orgel, grotendeels overeenkomend met de partituur uit 1952, maar ook de wijzigingen die in de orkestratie van 1966 werden gemaakt zijn hierin overgenomen. De partituur toont het handschrift van Albert de Klerk, maar we mogen aannemen dat deze bewerking eveneens van Andriessen is.

L'histoire de l'enfant de Dieu, door Pierre Kemp een 'Chanson mystique' genoemd, handelt over een weeskind dat zijn toevlucht zoekt tot de natuur en de kosmos. Hij ontmoet een meisje met wie hij later zal trouwen en kinderen zal krijgen. In een droom ziet hij drie bedroefde vrouwen: de moeder van God, die hem komt halen, zijn eigen moeder die hem op zijn hemelse reis zal begeleiden en de moeder van zijn kinderen die afscheid

van hem komt nemen. Uiteindelijk overlijdt hij te midden van zijn vrouw en kinderen.

De première van het werk vond plaats op woensdag 5 januari 1921 in Haarlem, met medewerking van Mia Peltenburg, sopraan, Jacques van Kempen, tenor, het Haarlemse Toonkunstkoor en het Residentieorkest, dit alles onder leiding van Louis Robert, die toentertijd stadsorganist van Haarlem en Andriessens eerste orgelleraar was. (GC; juli 2016)

Website NRL

De Nationale Raad voor Liturgie (NRL) heeft eerder dit jaar een eigen website gelanceerd: www.rkcliturgie.nl. De website biedt nieuwsberichten over liturgische ontwikkelingen, vooral binnen de Beleidssector Liturgie van de Nederlandse Bisschoppenconferentie. Ook worden voor elke zondag liedsuggesties aangereikt en vindt men er liturgische achtergrondinformatie bij bijzondere liturgische dagen, tijden, ritens en ceremonies, evenals toelichting bij sommige vroomheidsgebruiken. Tevens kan men zich abonneren op een gratis nieuwsbrief.

Korenfestival “Laat je stem horen”

Op zondagmiddag 11 september organiseert de NSGV Utrecht een korenfestival voor volwassen parochiekoren.

Ieder koor wordt uitgenodigd een optreden te verzorgen van maximaal 15 minuten. Inspireer en laat je inspireren!

Presenteer de mooiste koorwerken voor een enthousiast publiek en laat je inspireren door anderen. Ontdek de kracht van het koor en ontvang praktische verbetertips.

Het festival begint om 13.00 uur met ontvangst, koffie en thee. Om 13.30 uur wordt ingezongen met alle deelnemende koren. Er wordt gehoopt op diversiteit (in repertoire) voor een aandachtig publiek. Het wordt een korenmiddag zonder wedstrijdelement. Indien gewenst kunnen koren na afloop een korte rapportage ontvangen waarin de kracht van het koor, tips en aandachtspunten worden vermeld.

Onze Lieve Vrouwekerk (Emmausparochie) van Apeldoorn op zondag 11 september 2016 van 13.00-17.30 uur; kosten: €95,- per koor.

Opgave: post@nsgv-aartsbisdom.nl

Zingen bij de bron - Zang- en bezinningsdag rond Ave Maria en Magnificat - Onze Lieve Vrouw ter Nood Heiloo

Op zaterdag 29 oktober 2016 zal een zang- en bezinningsdag worden gehouden rond de twee belangrijkste Maria-gezangen: het Ave Maria en het Magnificat. Deze dag is vooral bedoeld voor dirigenten en leden van kerkkoren en wordt gehouden in het diocesane heiligdom *Onze Lieve Vrouw ter Nood* bij 'het putje van Heiloo', waar Maria een bron van gebed en inspiratie is voor velen.

Liesbeth van Gool neemt de deelnemers mee in een diepere beleving van het Magnificat. Vanuit die beleving zullen zij de diverse toonzettingen van Maria's lofzang ongetwijfeld anders gaan zingen!

Zr. Iuxta Crucem zal de deelnemers binnenvoeren in de rijkdom van het Ave Maria. Er zullen enkele toonzettingen van het Ave Maria en het Magnificat ingestudeerd worden. De muzikale leiding van deze dag is in handen van Mark Heerink en Bert Stolwijk. De dag eindigt met een lof in de Bedevaartkapel. Aanmelding via www.kssg.nl

Repertoire dag voor dirigenten in Zaandam

KSSG
Haarlem-Amsterdam

Op zaterdag 3 september 2016 zal in de Sint-Jozefkerk te Zaandam een studieochtend voor dirigenten plaatsvinden. Net als vorig jaar, geeft de KSSG ook aan het begin van het komende nieuwe koorseizoen aan dirigenten van kerkkoren de gelegenheid om elkaar te ontmoeten en kennis te maken met divers repertoire voor verschillende gelegenheden.

De nadruk tijdens deze studie-ochtend zal liggen op repertoire dat is uitgegeven bij muziekuitgeverij Intrada te Heerenveen. In het fonds van deze uitgeverij bevinden zich diverse Nederlandse en Latijnse missen en motetten van onder meer de componist Frank van Nimwegen die een bredere bekendheid verdienen. Ook zal tijdens deze studie-ochtend onbekend kerstrepertoire aan bod komen.

Alle deelnemers ontvangen een reader, waaruit we in een hoog tempo veel muziek zullen doorzingen. Uiteraard kunnen de koordirigenten ook

koorleden (die goed van blad kunnen zingen) en instrumentale begeleiders meenemen. De dag wordt geleid door Mark Heerink en Bert Stolwijk.

Aanmelding: Aanmelden kan tot 15 augustus a.s. per e-mail: info@kssg.nl
Als bijdrage in de onkosten vragen we van de deelnemers € 15,00. Dit bedrag is inclusief koffie, thee en de reader. We vragen om dit bedrag tegelijk met de aanmelding over te maken op bankrekeningnummer: NL41 INGB 0006 7299 18 t.n.v. Kerkelijke Stichting St. Gregorius onder vermelding van 'Repertoiredag Zaandam'.
De aanmelding is pas definitief als de deelnemersbijdrage door ons is ontvangen.

Nieuwe uitgaven Hendrik Andriessen, Albert de Klerk en Bernard Bartelink

Graag maakt Lourens Stuifbergen iedereen weer attent op een aantal nieuwe uitgaven. Het gaat om werken van respectievelijk Hendrik Andriessen, Albert de Klerk en Bernard Bartelink.

Hendrik Andriessen

In december meldde ik de publicatie bij Donemus van L'histoire de l'enfant de Dieu (1919) voor sopraan- en tenorsolo, SATB en orkest. Onlangs verscheen, eveneens bij Donemus, het bijbehorende klavieruittreksel dat door Hendrik Andriessen zelf is vervaardigd. Deze compositie op tekst van Pierre Kemp kreeg zijn eerste uitvoering in Haarlem op 5 januari 1921.

L'histoire de l'enfant de Dieu zal volgend jaar in het kader van het Andriessen-De Klerk-jaar 2017 worden uitgevoerd door het Concertkoor Haarlem o.l.v. Ger Vos.

Albert de Klerk

Onlangs verscheen bij Donemus de partituur van het Stabat Mater (1952) voor alt- en tenorsolo, SATB en kamerorkest. Tegelijkertijd werd het bijbehorende klavieruittreksel gepubliceerd, een reductie van de hand van Albert de Klerk zelf. De Klerk schreef deze compositie in opdracht van de regering voor het Brabants Kamerkoor onder leiding van de in Brabant zeer geliefde en succesvolle dirigent Frans van Amelsvoort. De première vond plaats tijdens het Internationaal Kerkmuziekcongres in 's Hertogenbosch op 10 juli 1953.

Het Stabat Mater staat eveneens volgend jaar bij het Concertkoor Haarlem op het programma.

Ook verscheen de Fantasie (1949/50) voor viool en piano, een heerlijke warmbloedige compositie. Het werk was al toegankelijk in de bundel 'Kamermuziekwerken 3', maar is nu apart te verkrijgen.

Bernard Bartelink

Bij Boeijenga in Leeuwarden verschijnen deze week twee werken.

- Drei Psalmlieder für Sopran, Flöte und Orgel (2004), dat gecomponeerd werd op verzoek van de Duitse orgeldeskundige Prof. Dr. Hermann J. Busch.

- Fantaisie pour flûte et orgue (2005). Deze compositie schreef Bartelink voor zijn echtgenote en ter nagedachtenis aan de fluitist Johan van Kempen met wie hij veel heeft samengewerkt.

Graag beveel ik beide werken aan. Het betreft twee parels uit het betrekkelijk kleine, deels nog onuitgegeven oeuvre van Bernard Bartelink.

En dan nog om naar uit te zien...

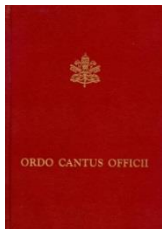
- Binnen afzienbare tijd volgt bij uitgeverij Boeijenga in Leeuwarden de uitgave van de Tien Orgelwerken (1944/45) van Albert de Klerk. De aantrekkelijke en vroeger veel gespeelde werken zijn al jaren uitsluitend antiquarisch nog wel eens te vinden. Het is verheugend dat deze laatste titel zal worden toegevoegd aan de prachtige Albert de Klerk-serie van Boeijenga omdat hiermee nu zijn volledige orgeloeuvre toegankelijk zal worden.

- Bij uitgeverij Donemus in Rijswijk zal dit jaar onder meer een geheel nieuwe uitgave verschijnen van Fête-Dieu (1918) van Hendrik Andriessen, een van zijn beste orgelwerken. Het werk werd voor het eerst gepubliceerd in 1972.

- Ten slotte is bij uitgeverij Ascolta in Houten de uitgave in voorbereiding van een reeks vocale werken van Hendrik Andriessen.

(Lourens Stuijbergen; mei 2016)

Herziene editie van de 'Ordo cantus officii'

Recent publiceerde het Vaticaan op gezag van paus Franciscus de tweede, herziene uitgave van de "Ordo cantus officii", met verwijzingen naar Latijnse gezangen voor het getijdengebed ("Liturgia horarum") voor de lezingendienst, laudes, terts, sext en noon, alsook voor de vespers en de completeen. Deze Latijnse uitgave, waartoe al in 2008 een aanzet gegeven was vanuit kennisname van oude manuscripten, vervangt de editie van de "Ordo cantus

officii" uit 1983. Het gaat om een overzicht van de zangteksten met verwijzing naar vindplaatsen van toonzettingen in andere bronnen. De "Ordo cantus officii" zelf bevat geen toonzettingen, maar is eerder een directorium of repertorium van vindplaatsen voor de Latijnse zang van het goddelijk officie, vooral voor de hymne, antifonen en responsorial.

Bij de samenstelling en de uitgave van het getijdengebed volgens de liturgieherziening van Vaticanum II, gerealiseerd in "Liturgia horarum" (1970) lag de nadruk vooral op de inhoud van dit liturgisch gebed ter heiliging van de tijd. Daarbij werden nieuwe antifonen ingevoerd, waarvan menige niet voorkwam in de traditionele Gregoriaanse zang; vooral de antifonen bij de evangelische lofzang van het "Magnificat" bij de eerste en tweede vespers van de zondagen en bij de lofzang van Zacharias ("Benedictus") zijn daarbij van belang, omdat deze aansluiten bij de evangelielezing van de betreffende zondagen. De uitgave van de "Ordo cantus officii" in 1983 bracht een aanzet daarvoor: weliswaar werd voorzien in de antifoone voor de evangelische lofzang van de laudes en de tweede vespers van de zondagen van de jaren A, B en C, maar de antifoone voor de eerste vespers van de zondag (op zaterdagavond) was elk jaar dezelfde.

De nieuwe Ordo cantus officii (van 2015) kent echter tal van antifonen die niet in de editie van "Liturgia horarum", noch in de "Ordo cantus officii" van 1983 voorkomen. Ook is voorzien in antifonen bij heiligenfeesten die sinds 1983 werden ingevoerd.

Als een bijzonderheid kan nog vermeld worden, dat deze nieuwe uitgave van de Congregatie voor de Goddelijke Eredienst en de Regeling van de Sacramenten enkele keuze-antifonen geeft bij de lofzang van Simeon ("Nunc dimittis").

Officium divinum ex decreto Sacrosancti Oecumenici Concilii Vaticani II instauratum auctoritate Pauli PP. VI promulgatum. Ordo cantus officii. Editio typica altera, Vaticaanstad, 2015, 396 p.

(Bron: NRL; nieuwsbrief NRL; juni 2016)

Symposium 'Psalm bij mens'

EredienstCreatief

Wat kunnen we met de psalmen in de kerkdienst of samenkomst? Over die vraag organiseert EredienstCreatief dit najaar – vrijdag 18 en zaterdag 19 november - in het Dominicanenklooster in Huissen een tweedaags symposium, met theorie, veel praktijk, in vieringen, lezingen, workshops en ontmoeting.

Psalmen zijn geliefd en verguisd, maar de kracht van de psalmen overtuigt en ontroert iedereen die ermee kennismaakt. Hoe kunnen deze psalmen een plaats krijgen in het verhaal van een dienst, in een veelkleurige kerk,

binnen of buiten de kerkmuren? Het symposium gaat ook over de lastige en tegendraadse teksten in de psalmen – de teksten die bijten, schuren maar ook bevrijden.

Hoofdspreker is Matthew Jacoby, theoloog en voorman van de Australische muziekgroep Sons of Korah. Verdere medewerking van o.a. Roel Bosch en Henk Jongerius. Zie verder: www.eredienstcreatief.nl

Internationaal Heinrich Schütz Festival in Den Haag 15 t/m 18 september 2016

Explicatio textus

Muziek van Heinrich Schütz, Max Reger, Siegfried Reda

Tijdens het Internationale Heinrich Schütz Festival in Den Haag staan naast Heinrich Schütz vooral de componisten Max Reger en Siegfried Reda centraal. Deze componisten worden niet alleen naast Schütz geplaatst omdat '2016' voor beiden een jubileumjaar is (Max Reger: 1873-1916 en Siegfried: Reda 1916-1968), het is vooral de onderlinge artistieke relatie die hen met elkaar verbindt. Beiden zijn kenmerkende representanten van hun tijd: Reger wordt gerekend tot de belangrijkste exponent van de moderne muziek vanaf de jaren negentig van de 19e eeuw tot aan de Eerste Wereldoorlog. Reda behoort tot de componisten van de kerkmuziekvernieuwing in de tijd voor en na de Tweede Wereldoorlog. Tenslotte staan beiden met hun 'Explicatio textus' (de specifieke omgang met de te componeren teksten) in een traditie die bij niemand anders begint dan bij Heinrich Schütz.

Het Heinrich Schütz Festival in Den Haag biedt concerten van internationaal gerenommeerde ensembles en musici. Daarnaast is er een Wetenschappelijk Symposium waarin musicologen uit Oostenrijk, Duitsland en Nederland interessante dwarsverbanden zullen leggen tussen de centraal staande componisten.

Het attractieve en afwisselende programma biedt talrijke mogelijkheden tot ontmoeting tussen professionele musici en amateurs, musicologen en studenten, deskundigen en liefhebbers van de muziek van Heinrich Schütz, Max Reger en Siegfried Reda.

Meer info: www.schuetzfestival.nl